

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 26. januára 2022 *

„Verejné zákazky na služby – Verejné obstarávanie – Služby leteckej kontroly – Žaloba o neplatnosť – Nedostatok záujmu na konaní – Neprípustnosť – Mimozmluvná zodpovednosť“

Vo veci T-849/19,

Leonardo SpA, so sídlom v Ríme (Taliansko), v zastúpení: M. Esposito, F. Caccioppoli a G. Calamo, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), v zastúpení: H. Caniard, C. Georgiadis, A. Gras a S. Drew, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Umbach, F. Biebuyck, V. Ost a M. Clarich, advokáti,

žalovanému,

ktorej predmetom je jednak návrh založený na článku 263 ZFEÚ na zrušenie oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania FRONTEX/OP/888/2019/JL/CG z 18. októbra 2019 s názvom „Systémy diaľkovo pilotovaných lietadiel (RPAS) pre leteckú kontrolu námorného priestoru pomocou lietadiel dlhého doletu v strednej výške“, v znení opráv, aktov, ktoré sú k nemu pripojené, otázok a odpovedí uverejnených agentúrou Frontex, zápisnice z informačného stretnutia, ktoré sa konalo 28. októbra 2019 v priestoroch agentúry Frontex, rozhodnutia o zadaní tejto zákazky, ako aj každého iného predchádzajúceho, súvisiaceho alebo následného aktu, a jednak návrh podľa článku 268 ZFEÚ na náhradu škody, ktorá žalobkyňi v dôsledku toho vznikla,

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory S. Papasavvas, sudcovia J. Costeira, J. Schwarcz, M. Kāņčeva a T. Perišin (spravodajkyňa),

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. júna 2021,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu a skutkové okolnosti, ktoré nastali po podaní žaloby

- 1 Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) uverejnila 18. októbra 2019 v Dodatku k *Úradnému vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ 2019/S 0202-490010) oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania FRONTEX/OP/888/2019/JL/CG s názvom „Systémy diaľkovo pilotovaných lietadiel (RPAS) pre leteckú kontrolu námorného priestoru pomocou lietadiel dlhého doletu v strednej výške“ (ďalej len „napadnuté oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania“), s cieľom obstarat služby leteckej kontroly realizované prostredníctvom systému diaľkovo pilotovaných lietadiel dlhého doletu v strednej výške na námorné účely („MALE RPAS“). Toto oznámenie bolo predmetom dvoch opráv, a to 8. a 22. novembra 2019, čím sa predĺžila lehota na prijatie ponúk a zmenil sa dátum otvárania ponúk.
- 2 Koniec lehoty na predkladanie ponúk bol v súlade s opravami oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ku ktorým došlo v priebehu konania, stanovený na 13. december 2019, a dátum otvárania ponúk na 20. december 2019. Ponuky predložili tri podniky.
- 3 Žalobkyňa, Leonardo SpA, spoločnosť pôsobiaca v oblasti letectva, sa nezúčastnila na verejnom obstarávaní vyhlásenom napadnutým oznámením o vyhlásení verejného obstarávania.
- 4 Komisia pre vyhodnotenie ponúk predložila 31. mája 2020 príslušnému povoľujúcemu úradníkovi svoju hodnotiacu správu.
- 5 Dňa 12. júna 2020 zodpovedný povoľujúci úradník schválil hodnotiacu správu týkajúcu sa ponúk a podpísal rozhodnutie o zadaní zákazky (ďalej len „napadnuté rozhodnutie o zadaní zákazky“), ako aj listy zaslané trom uchádzačom, aby ich informoval o stave konania. Keďže žalobkyňa sa nezúčastnila konania, list nedostala.
- 6 Žiadosťou o prístup k dokumentom zaregistrovanou 30. júna 2020 žalobkyňa požiadala o možnosť získať kópiu všetkých dokumentov týkajúcich sa sporného postupu verejného obstarávania, a najmä napadnutého rozhodnutia o zadaní zákazky, zápisníc z verejného obstarávania, dokumentov predložených uchádzačom, ktorý zákazku získal, a všetkých ostatných dokumentov založených do spisu verejného obstarávania (ďalej len „žiadosť o prístup“). Listom z 10. augusta 2020 Frontex odmietla prístup k požadovaným dokumentom.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 7 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 16. decembra 2019 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 8 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu v ten istý deň žalobkyňa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom v podstate navrhovala, aby predseda Všeobecného súdu odložil výkon napadnutého oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v znení opráv, aktov, ktoré sú k nemu pripojené, otázok a odpovedí, ktoré uverejnila agentúra Frontex (ďalej len „otázky a odpovede“), zápisnice z informačného stretnutia, ktoré sa konalo 28. októbra 2019 vo Varšave (ďalej len „informačné stretnutie“), ako aj akýchkoľvek iných

predchádzajúcich, súvisiacich alebo následných aktov. Predseda Všeobecného súdu uznesením z 20. apríla 2020, Leonardo/Frontex (T-849/19 R, neuvyverejnené, EU:T:2020:154), zamietol tento návrh a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

- 9 Dňa 18. februára 2020 Frontex predložila svoje vyjadrenie k žalobe.
- 10 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 11. augusta 2020 žalobkyňa predložila nový návrh, v ktorom v podstate požadovala, aby Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie o zadaní zákazky, ako aj akékoľvek iné predchádzajúce, súvisiace alebo následné akty, a nariadil agentúre Frontex, aby predložila dokumenty požadované v žiadosti o prístup k dokumentom v súlade s článkom 91 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.
- 11 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 12. augusta 2020 žalobkyňa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom v podstate navrhla, aby predseda Všeobecného súdu odložil výkon napadnutých aktov uvedených v žalobe, ako aj aktov uvedených vo vyjadrení z 11. augusta 2020. V ten istý deň žalobkyňa predložila doplnenie k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Predseda Všeobecného súdu uznesením z 11. novembra 2020, Leonardo/Frontex (T-849/19 RII, neuvyverejnené, EU:T:2020:539), zamietol tento návrh a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.
- 12 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 1. septembra 2020 žalobkyňa predložila nové žalobné dôvody podľa článku 84 rokovacieho poriadku.
- 13 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 4. októbra 2020 Frontex predložila pripomienky k vyjadreniam z 11. augusta a 1. septembra 2020.
- 14 Dňa 27. januára 2021 v rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania Všeobecný súd vyzval účastníkov konania, aby písomne odpovedali na viaceré otázky týkajúce sa prípustnosti žaloby. Účastníci konania vyhovelí tomuto opatreniu v stanovenej lehote.
- 15 Všeobecný súd podľa článku 28 svojho rokovacieho poriadku na návrh deviatej komory Všeobecného súdu rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 16 Vzhľadom na prekážku na strane jedného člena deviatej rozšírenej komory Všeobecného súdu, predseda Všeobecného súdu určil iného sudcu na doplnenie komory.
- 17 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky položené Všeobecným súdom boli vypočuté na pojednávaní 11. júna 2021.
- 18 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
  - zrušil napadnuté oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania v znení opráv, akty, ktoré sú k nemu pripojené, otázky a odpovede, zápisnicu z informačného stretnutia, ako aj akékoľvek iné predchádzajúce, súvisiace alebo následné akty (ďalej spoločne len „napadnuté akty uvedené v žalobe“),
  - zrušil napadnuté rozhodnutie o zadaní zákazky, ako aj akýkoľvek iný predchádzajúci, súvisiaci alebo následný akt uvedený vo vyjadrení z 11. augusta 2020,

- uložil agentúre Frontex povinnosť nahradiť celú vzniknutú alebo budúcu, priamu aj nepriamu škodu, ktorá akýmkoľvek spôsobom vznikla v dôsledku protiprávnej povahy predmetného verejného obstarávania,
  - nariadil vypracovanie znaleckého posudku, ktorý by preukázal, že sporné ustanovenia napadnutého oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania sú neprimerané, zbytočné a nezlučiteľné s právnou úpravou uplatniteľnou v danej oblasti, že tieto ustanovenia jej bránili v predložení ponuky a že existovali náležité dôvody, pokiaľ ide o náklady a technickú realizovateľnosť, aby zákazka bola rozdelená na dve alebo viacero častí,
  - nariadil agentúre Frontex, aby predložila dokumenty požadované v žiadosti o prístup k dokumentom týkajúcim sa sporného postupu verejného obstarávania,
  - uložil agentúre Frontex povinnosť nahradiť trovy konania.
- 19 Frontex navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
  - uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

O návrhoch na zrušenie

- 20 Najskôr treba preskúmať prípustnosť návrhov na zrušenie napadnutých aktov uvedených v žalobe a vo vyjadrení z 11. augusta 2020.
- 21 Frontex vo svojich odpovediach na písomné otázky Všeobecného súdu uvedené v bode 14 vyššie tvrdí, že návrh na zrušenie napadnutých aktov uvedených v žalobe je neprípustný, keďže nezodpovedá požiadavkám uvedeným v článku 263 ZFEÚ. Tvrdí, že napadnuté oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania nepredstavuje napadnuteľný akt, že žalobkyňa nie je osobne ani priamo dotknutá napadnutými aktmi uvedenými v žalobe a že sa nemôže dovolávať nijakého záujmu na konaní.
- 22 Žalobkyňa tvrdí, že jej žaloba spĺňa podmienky prípustnosti stanovené v článku 263 ZFEÚ.
- 23 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry žaloba o neplatnosť podaná fyzickou alebo právnickou osobou je prípustná iba vtedy, ak má táto osoba záujem na zrušení napadnutého aktu. Predpokladom takéhoto záujmu je, že samotné zrušenie tohto aktu musí byť spôsobilé vyvolať právne následky, a teda žaloba musí byť spôsobilá svojím výsledkom priniesť prospech pre toho účastníka konania, ktorý ju podal (pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Binca Seafoods/Komisia, C-268/16 P, EU:C:2017:1001, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 24 V prejednávanej veci žalobkyňa tvrdí, že sa nezúčastnila predmetného verejného obstarávania, pretože požiadavky formulované v súťažných podkladoch jej bránili predložiť ponuku. Vzniká teda otázka, či za týchto okolností má záujem na konaní v zmysle článku 263 ZFEÚ proti uvedenému verejnému obstarávaniu.

- 25 Súdny dvor v tejto súvislosti v rámci odpovede na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu článku 1 ods. 3 smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, 1989, s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 246), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007 (Ú. v. EÚ L 335, 2007, s. 31), rozhodol, že účasť na zadávacom konaní môže v zásade platne predstavovať podmienku, ktorej splnenie sa vyžaduje na preukázanie, že dotknutá osoba odôvodnila záujem na získaní dotknutej zákazky alebo že jej hrozí vznik škody z dôvodu údajnej nezákonnej povahy rozhodnutia o zadaní uvedenej zákazky (pozri rozsudok z 28. novembra 2018, *Amt Azienda Trasporti e Mobilità a i.*, C-328/17, EU:C:2018:958, bod 46 a citovanú judikatúru).
- 26 Súdny dvor však rozhodol, že za predpokladu, že podnik nepredložil ponuku z dôvodu existencie údajne diskriminačných kritérií v dokumentoch týkajúcich sa zadávacieho konania alebo v súťažných podkladoch, ktoré mu mali konkrétne brániť v tom, aby mohol poskytnúť všetky vyžadované plnenia, by bolo neprimerané od neho požadovať, aby predtým, ako by mohol využiť postupy preskúmania stanovené v smernici 89/665 proti takýmto kritériám, predložil v rámci dotknutého zadávacieho konania ponuku, pričom jeho šance na získanie tejto zákazky boli nulové z dôvodu existencie uvedených kritérií (pozri rozsudok z 28. novembra 2018, *Amt Azienda Trasporti e Mobilità a i.*, C-328/17, EU:C:2018:958, bod 47 a citovanú judikatúru).
- 27 Okrem toho Súdny dvor spresnil, že keďže právo na preskúmanie možno iba výnimočne priznať subjektu, ktorý nepredložil ponuku, nemožno považovať za neprimerané od neho vyžadovať, aby preukázal, že ustanovenia oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania znemožňujú samotné predloženie ponuky (rozsudok z 28. novembra 2018, *Amt Azienda Trasporti e Mobilità a i.*, C-328/17, EU:C:2018:958, bod 53).
- 28 Hoci tento rozsudok bol vydaný v nadväznosti na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu ustanovení smernice 89/665, ktorá zaväzuje len členské štáty, riešenie, ktoré z neho vyplýva, možno *mutatis mutandis* uplatniť v prípade, o aký ide v prejednávanej veci, v ktorom žalobkyňa tvrdí, že jej bolo znemožnené predložiť ponuku z dôvodu technických špecifikácií požadovaných v súťažných podkladoch verejného obstarávania vyhláseného agentúrou Európskej únie, ktoré sú technickými špecifikáciami, ktoré napáda.
- 29 Treba teda určiť, či žalobkyňa preukázala, že nemohla predložiť ponuku, a teda či má záujem na konaní.
- 30 Na preukázanie toho, že jej bolo znemožnené predložiť ponuku, žalobkyňa tvrdí, že napadnuté oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, v znení opráv, akty, ktoré sú k nemu pripojené, otázky a odpovede a zápisnica z informačného stretnutia, ktoré sú uvedené v žalobe, obsahovali diskriminačné ustanovenia, ktoré znemožňovali, aby sama poskytovala všetky vyžadované plnenia.
- 31 Ako v tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, zásady rovnosti zaobchádzania, zákazu diskriminácie a transparentnosti majú kľúčový význam, pokiaľ ide o technické špecifikácie, vzhľadom na nebezpečenstvo diskriminácie spojené s ich výberom alebo so spôsobom, akým sú formulované [pozri, pokiaľ ide o smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), rozsudok z 10. mája 2012, *Komisia/Holandsko*, C-368/10, EU:C:2012:284, bod 62].

- 32 Po prvé treba pripomenúť, že fáza posudzovania a definovania potrieb je vo všeobecnosti v rámci bežného verejného obstarávania jednostranná. Verejný obstarávateľ totiž vykoná len to, že vyhlási verejné obstarávanie uvádzajúce špecifikácie, ktoré sám stanovil (rozsudok zo 4. júna 2020, Remondis, C-429/19, EU:C:2020:436, bod 33).
- 33 V prejednávanej veci však predmetnému verejnému obstarávaniu predchádzalo verejné obstarávanie FRONTEX/OP/800/2017/JL vyhlásené v roku 2017, ktorého cieľom bolo vykonanie testov dvoch typov systémov RPAS. Uvedené verejné obstarávanie malo podľa oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania za cieľ „umožniť agentúre Frontex pokračovať v jej posudzovaní a hodnotení RPAS schopného zabezpečovať kontrolu námorných hraníc s ďalekým doletom“. Okrem toho bolo uvedené, že „toto hodnotenie sa bude osobitne zameriavať na schopnosť tejto platformy zabezpečovať pravidelné, spoľahlivé a nákladovo efektívne služby sledovania“. Dané verejné obstarávanie bolo rozdelené na dve časti, pričom prvá sa týkala skúšky RPAS MALE bežnej veľkosti v rámci dlhodobej leteckej kontroly námorných hraníc, s max. počtom 600 letových hodín v určených oblastiach Stredozemného mora, počas 2. – 4. štvrťroka 2018 a druhá sa týkala skúšky RPAS MALE malej veľkosti v rámci dlhodobej leteckej kontroly námorných hraníc, s max. počtom 300 letových hodín v určených oblastiach Stredozemného mora, počas 2. – 4. štvrťroka 2018. V tejto súvislosti žalobkyňa 29. decembra 2017 získala zákazku pre druhú časť.
- 34 Po vykonaní týchto zmlúv Frontex pristúpila k podrobným hodnoteniam. Vykonanie prvej časti bolo hodnotené pozitívne, čo viedlo Frontex k tomu, že odporučila vyhlásiť verejné obstarávanie s cieľom obstaráť na námorné účely služby leteckej kontroly realizované prostredníctvom MALE RPAS bežnej veľkosti. Naproti tomu hodnotenie druhej časti bolo kladné len do určitej miery, čo viedlo Frontex k záveru, že na potvrdenie spoľahlivosti RPAS malej veľkosti a ich schopnosti lietať mimo zorného poľa bolo potrebné dodatočné posudzovanie. Práve na základe týchto hodnotiacich správ Frontex definovala požiadavky uvedené v napadnutom oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, v znení opráv, v aktoch, ktoré sú k nemu pripojené, v otázkach a odpovediach a zápisnici z informačného stretnutia, ktoré sú uvedené v žalobe, medzi ktorými sú aj tie, ktoré žalobkyňa považuje za diskriminačné. Definícia týchto požiadaviek bola teda formulovaná v rámci viacfázového procesu, ktorý sa vyznačoval spätnou väzbou, čo agentúre Frontex umožnilo podrobne a dôsledne posúdiť ich nevyhnutnosť.
- 35 Po druhé, hoci žalobkyňa tvrdí, že „podmienky oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania obsahujú ustanovenia, ktoré sú *contra legem* a neodôvodnené a ktoré vystavujú potenciálnych súťažiteľov riziku neuskutočniteľných požiadaviek z technického hľadiska“, treba konštatovať, že tri podniky predložili ponuku a že aspoň dva z nich spĺňali všetky technické špecifikácie, keďže zákazka im bola zadaná.
- 36 Po tretie žalobkyňa nepreukázala ani to, že by technické špecifikácie boli na ňu uplatnené inak ako na ostatných uchádzačov alebo, všeobecnejšie, že sa s ňou zaobchádzalo odlišne, hoci sa nachádzala v podobnej situácii ako ostatní uchádzači.
- 37 Po štvrté žalobkyňa tvrdí, že jej účasť bola „znemožnená“ alebo že si vyžadovala „nadmerné ekonomické výdavky do takej miery, že to znemožnilo predloženie konkurenčnej ponuky“. Toto tvrdenie však nemôže preukazovať akúkoľvek diskrimináciu vo vzťahu k nej. Naopak, ako správne uvádza Frontex, takéto tvrdenie naznačuje, že nemožnosť žalobkyne predložiť ponuku sa týkala skôr okolností na jej strane, než diskriminačných technických požiadaviek. Pre úplnosť treba

uviesť, ako navyše žalobkyňa verejne oznámila, že v súčasnosti pracuje na modeli RPAS, ktorý by mal byť bližšie k splneniu väčšinu požiadaviek zadaných agentúrou Frontex v predmetnom verejnom obstarávaní.

- 38 Za týchto podmienok žalobkyňa nepreukázala, že požiadavky predmetného verejného obstarávania mohli byť voči nej diskriminačné.
- 39 Žalobkyňa preto nepreukázala, že jej bolo znemožnené predložiť ponuku, a teda nepreukázala záujem na zrušení napadnutého oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, v znení opráv, ako aj zrušení aktov, ktoré sú k nemu pripojené, otázok a odpovedí a zápisnice z informačného stretnutia, ktoré sú uvedené v žalobe. Návrhy na zrušenie týchto aktov sa teda musia zamietnuť ako neprípustné a v dôsledku toho aj návrhy na zrušenie rozhodnutia o zadaní zákazky.
- 40 V druhom rade treba pripomenúť, že každý návrh na začatie konania musí označovať predmet konania, ako aj stručné zhrnutie dôvodov a že toto označenie musí byť dostatočne jasné a presné, aby umožnilo žalovanému pripraviť si svoju obranu a súdu Únie vykonať preskúmanie. Rovnako tak žalobné návrhy musia byť formulované jednoznačne, aby súd Únie nerozhodol nad rámec návrhov ani neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (pozri rozsudok zo 14. septembra 2017, Università del Salento/Komisija, T-393/15, neuvverejnený, EU:T:2017:604, bod 75 a citovanú judikatúru).
- 41 Z toho vyplýva, že návrhy na zrušenie predchádzajúcich, súvisiacich a následných aktov vo vzťahu k aktom, na ktoré sa vzťahuje žaloba o neplatnosť, bez toho, aby boli tieto predchádzajúce, súvisiace alebo následné akty identifikované, sa musia považovať návrhy, ktoré nie sú v súlade s týmito požiadavkami, keďže nie sú presné, pokiaľ ide o ich predmet (pozri rozsudok zo 14. septembra 2017, Università del Salento/Komisija, T-393/15, neuvverejnený, EU:T:2017:604, bod 76 a citovanú judikatúru).
- 42 Z toho vyplýva, že návrhy na zrušenie napadnutých aktov uvedených v žalobe a vo vyjadrení z 11. augusta 2020 sú neprípustné v rozsahu, v akom sa týkajú akéhokoľvek iného predchádzajúceho, súvisiaceho alebo následného aktu, ktoré sú v nej uvedené.
- 43 Vzhľadom na vyššie uvedené treba návrhy na zrušenie napadnutých aktov zamietnuť ako neprípustné bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o požiadavkách týkajúcich sa existencie napadnuteľného aktu a aktívnej legitimácie žalobkyne, ako aj bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o účelnosti navrhovaných opatrení na vykonanie dokazovania alebo o prípustnosti vyjadrení z 11. augusta a 1. septembra 2020.

O návrhu na náhradu škody

- 44 Žalobkyňa sa domáha náhrady škody za celú vzniknutú alebo budúcu, priamu aj nepriamu škodu, ktorá akýmkoľvek spôsobom vznikla v dôsledku protiprávnej povahy predmetného verejného obstarávania. Uvádzaná škoda vyplýva zo straty predmetnej zákazky a výška škody teda zodpovedá hodnote tejto zákazky.
- 45 Frontex tieto tvrdenia spochybňuje.
- 46 Podľa ustálenej judikatúry vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie podľa článku 340 druhého odseku ZFEÚ predpokladá súčasné splnenie podmienok týkajúcich sa protiprávnosti konania vytýkaného inštitúcii, existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi týmto konaním

- a údajnou škodou. Okrem toho treba pripomenúť, že ak niektorá z týchto podmienok nie je splnená, žaloba musí byť zamietnutá v celom rozsahu, pričom nie je potrebné preskúmať ostatné podmienky uvedenej zodpovednosti (rozsudok zo 14. októbra 1999, Atlanta/Európske spoločenstvo, C-104/97 P, EU:C:1999:498, bod 65 a citovaná judikatúra).
- 47 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa skutočnej existencie škody, zodpovednosť Únie môže vzniknúť len vtedy, ak žalobkyni preukázateľne vznikla „skutočná a určitá“ škoda. Prináleží žalobkyni, aby predložila súdu Únie dôkazy na preukázanie existencie a rozsahu takejto škody (pozri rozsudok z 8. novembra 2011, Idromacchine a i./Komisia, T-88/09, EU:T:2011:641, bod 25 a citovanú judikatúru).
- 48 V prejednávanej veci treba konštatovať, že žalobkyňa predložila len návrh na náhradu celej škody vzniknutej alebo budúcej, ktorá akýmkoľvek spôsobom vznikla v dôsledku protiprávnej povahy predmetného verejného obstarávania, bez toho, aby predložila dôkazy na preukázanie existencie a rozsahu tejto škody.
- 49 Žalobkyňa uvádza len to, že výška požadovanej škody vyplýva zo straty predmetnej zákazky a zodpovedá teda hodnote tejto zákazky.
- 50 Pokiaľ však ide o údajnú škodu, ktorá žalobkyni vznikla v dôsledku straty príležitosti získať zákazku, treba pripomenúť, že strata príležitosti získať zákazku predstavuje skutočnú a určitú škodu len vtedy, ak by v prípade neexistencie protiprávneho konania inštitúcie nebolo pochyb o tom, že žalobkyni by bola daná zákazka zadaná (pozri v tomto zmysle uznesenie z 22. júna 2011, Evropaiki Dynamiki/Komisia, T-409/09, EU:T:2011:299, bod 85 a citovanú judikatúru). V prejednávanej veci to tak nie je. Aj keby bola pravda, že súťažné podklady obsahovali protiprávne ustanovenia, je totiž nesporné, že tri podniky sa zúčastnili verejného obstarávania vyhláseného v napadnutom oznámení o vyhlásení verejného obstarávania a žalobkyňa nepreukázala, že keby tieto podklady neobsahovali údajne protiprávne ustanovenia, zákazka by jej bola nepochybne zadaná, a nebola by zadaná niektorému z uvedených troch podnikov.
- 51 Z toho vyplýva, že na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie podľa článku 340 druhého odseku ZFEÚ nie je splnená podmienka týkajúca sa existencie škody.
- 52 Navyše vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok, ktorým podlieha vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ, nie je potrebné preskúmať ďalšie podmienky požadované judikatúrou v tejto súvislosti.
- 53 Za týchto podmienok treba návrh na náhradu škody zamietnuť.
- 54 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné túto žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 55 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania, vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia, v súlade s návrhom agentúry Frontex.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Leonardo SpA znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.

Papasavvas

Costeira

Schwarcz

Känčeva

Perišin

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 26. januára 2022.

Podpisy